

העלייה של סבא אברהם מקנדה לארץ ישראל

העבודה מוגשת בידי: עדן שר שלום

במסגרת שיעור הסתגלות

בהנחיית גלית אבני

8 מאי 2011

ד' באייר תשע"א

בית הספר לטבע סביבה וחברה

מבוא

מיד ששמעתי את נושא העבודה עלה במוחי רק שם אחד: סבי הלא הוא אברהם יואל ארנסון. סבי עבר תהליך הסתגלות מאוד משמעותי בחייו.

הוא היה בקנדה שהיא ארץ קרה ועם הרבה תרבות נימוסים ושקט לעומת זאת הוא עבר לישראל וכאן חם ואין כל כך הרבה תרבות....בהתחלה סבי התקשה בהסתגלות מכיון שלא היה איתו אף אחד והוא התגעגע לחבריו ולמשפחתו.

בחרתי בדמותו של סבי כי הוא מעל הכל איש מקסים טוב לב ונהדר. כשהתחלתי את עבודת המחקר על סבי ידעתי שיהיה מצחיק וכיף. כמובן שהתחלתי לראיין אותו היה בידיוק כמו שציפיתי...!

סבי הוא היחיד שעלה ארצה ממי שעדיין חי במשפחה. שני ההורים של סבתי מצד אמא עלו מרוסיה לארץ לפני קום המדינה, אבל הם כבר אינם חיים. (מרדכי ורחל הלפמן). סבתא חנה וסבא שאול, הוריו של סבי מצד אבא, עלו לארץ בשנת 1906 מפרס, אבל גם הם אינם בחיים. גם הוריה של סבתי מצד אבי, שלמה ושרה, עלו לארץ בשנות העשרים מגליציה (פולין – רוסיה), אבל גם הם אינם בחיים. לכן סבי אבי הוא היחיד שיכולתי לראיין.

העבודה תכלול רקע היסטורי ובו אספר על מה שקרה בעולם בזמן שסבי עלה לארץ. אספר בקצרה גם על מה שקרה בתקופה הזו בישראל. הפרק השני הוא רקע לעלייה ובו אספר על קנדה, על ישראל ועל סבי לפני העלייה. בפרק השלישי, "בזמן העלייה" אספר על דברים שקרו ממש בזמן שבו עלה סבי. זה יהיה פרק קצר כי סבי עלה אחרי קום המדינה ולא היו לו הרבה הרפתקאות. הפרק הרביעי, "ההסתגלות לחיים בארץ" שהוא הפרק הכי חשוב בעבודתי, אספר על איך סבי הסתגל לחיים בארץ מבחינת החברה, התרבות, המנהגים, השפה, האקלים המגורים ועוד.

לסיכום, אספר על מספר דברים חדשים על סבי ועל סיפור העלייה שלו, שלא ידעתי לפני שהתחלתי לכתוב את העבודה. לאחר הסיכום אשתף את הקורא בתהליך שעבר עלי במהלך כתיבת העבודה.

1. רקע היסטורי

בתקופה בה התגבשה בלבו של סבי ההחלטה לעלות לארץ, היו שינויים רבים בעולם. התקופה הזאת נקראת "שנות השישים". שלושת הדברים שבחרתי לספר עליהם כרקע שיסביר מה אפיין את שנות השישים הם:

המירוץ לחלל, או "המאבק על כיבוש החלל" הוא שם של התחרות בין ארצות הברית לבין ברית המועצות על שיגור חלליות אל מחוץ לאטמוספירת כדור הארץ. השיגור הרוסי של הליוין הראשון בעולם בשם ספוטניק 1, בתאריך ה-4 באוקטובר 1957 נחשב לסימן לתחילת המרוץ. זה היה חלק מהמאבק בין ארצות הברית לברית המועצות.

הוקמה חומת ברלין. זאת חומה שעשויה מבטון ומחלקת את העיר ברלין, מפרידה בין ברלין המזרחית למערבית ואורכה 156 קילומטרים. גם זה חלק מהמאבק בין המערב למזרח, שחילק את העולם לשני גושים יריבים.

הערכים של המערב היו דמוקרטיה וחופש לאזרחים. במערב הומצאה גלולה למניעת הריון. כאשר נשים שלא רוצות להכנס להריון לוקחות גלולה זאת. המשמעות היא חופש מיני ואהבה חופשית. מוסיקת הרוק אנד רול והפופ ממשיכות להתפתח. על רקע זה להקת הביטלס פרצה לעולם עם חברי הלהקה: ג'ון לנון שנרצח, פול מקרטני שחיי גם עכשיו איתנו, רינגו סטאר שגם חי, וג'ורג' האריסון שכבר לא איתנו.

סבי חי במדינה מערבית, קנדה, שהאווירה של החופש והבחירה החופשית היתה שולטת בה. אני שואלת את עצמי אם הוא היה במזרח הוא לא יכול היה לעלות או לא היה חולם על זה בכלל?

בישראל, בשנים האלה היה שקט ביטחוני יחסי. אז התחילו פעולות חבלה ראשוניות של ארגון פת"ח הפלסטיני. דוד בן גוריון, שהיה ראש ממשלת ישראל הראשון פרש מהחיים הפוליטיים ועבר לגור בנגב. גלי עליה גדולים, בעיקר ממרוקו ומרומניה, הגיעו לישראל.

אחד הדברים המרגשים והחשובים שקרו היה בשנת 1961: נלכד פושע המלחמה הנוראי אדולף אייכמן. הוא נחטף בארגנטינה והובא למשפט בישראל. במהלך המשפט שעשו לו נחשפו פרטים רבים וקשים על השואה. החברה בישראל החלה לגלות יותר עניין בנושא השואה. אייכמן נמצא אשם. הוא הוצא להורג ב-1962. היהודים בישראל ובעולם הרגישו יותר טוב, תחושת בטחון בזה שקיימת מדינת ישראל והיא מסוגלת להעניש את הפושעים הנאציים. אין ספק שהאירוע המשמעותי בתקופה זו היה מלחמת ששת הימים, ב-1967, אבל מכיוון שסבי עוד לא החליט לעלות אז, לא אכתוב עליה.

גם סבי רצה להיות חלק מהמאבק של העם היהודי ולקחת חלק בבניה של מדינת ישראל. אני מצרפת בנספחים את המכתב שסבי כתב לצבא כשהגיע לארץ, עוד לפני שנהיה אזרח ישראלי, ובו הוא מתנדב לשרת בצבא, אפילו שלא היה חייב לעשות זאת. (סבתא שלי כתבה בשבילו, הוא עוד לא כל כך ידע עברית אז).

2. רקע לשלוח

על קנדה:

קנדה היא מדינה ביבשת אמריקה הצפונית. מבחינת שיטחה, קנדה היא המדינה השנייה הכי גדולה בעולם! יש בה 9,984,670 קמ"ר, בקנדה ויש בה רק 34 מיליון תושבים! זאת אומרת שזאת מדינה דלילה בתושבים. היא המדינה הצפונית ביותר בצפון אמריקה. קנדה היא דמוקרטית, ועיר בירתה של קנדה היא אוטווא. בקנדה יש מלכה - אליזבת השנייה, שהיא גם מלכת אנגליה. בקנדה מדברים אנגלית וצרפתית. בקנדה משתמשים בדולר קנדי. קנדה היא מדינה מודרנית ומפותחת טכנולוגית. בקנדה יש המון טבע יפהפה והרבה מים לשתיה ולחקלאות בכל מקום והכי הרבה אגמים של מים מתוקים בעולם.

על אבי, סבא שלי:

אבי, (אברהם-יואל) בן 71, נשוי מזה עוד מעט חמישים שנה לשרה הלפמן, סבתי, ואב לבן ולחמש בנות. הוא נולד וגדל בעיר וויניפג במחוז מניטובה, קנדה, וויניפג היא עיר גדולה אבל לא מפורסמת או חשובה כמו טורונטו או מונטריאול או וונקובר. יש בה קהילה יהודית גדולה של אנשים שבאו אליה במאה ה 19 מרוסיה. המשפחה של סבי היתה חלק מהקהילה הזו והם היו מאד מקובלים בקהילה. זאת היתה קהילה ציונית. המשמעות של זה היא לא שהם היו דווקא דתיים אלא תמכו בהקמת מדינה יהודית בארץ ישראל, ומאוחר יותר, במדינת ישראל. סבתא רבא שלי היתה נשיאת ארגון "הדסה" בקנדה. זה ארגון יהודי חשוב לנשים ציוניות. סבא של סבא שלי אירח משלחות של ציונים מארץ ישראל. סבא רבא אירגן התרמות של כסף למען קרן קיימת לישראל. נדרש סכום של 200,000 ליש"ט לביצוע הרכישה, וביוני 1927 נסע נשיא קק"ל מר מנחם אוסישקין לוועידה ה- 21 של ההסתדרות הציונית בוויניפג בקנדה וקיבל מיהדות קנדה התחייבות לתרומה של מיליון דולר במשך 10 שנים לגאולת עמק-חפר. מנחם אוסישקין חזר מהוועידה עם צק של 300,000 דולר ותהליך רכישת אדמות העמק החל. ב- 27/5/1929 נרשמו קרקעות עמק-חפר בטאבו על שם הקרן הקיימת. עד היום במוזיאון של עמק חפר, המשפחה שלי והקהילה של וויניפג מוזכרת.

סבא שלי הוא אח בכור לחמשת אחיו. הוא היה ילד אתלטי מאד ואינטליגנטי והצטיין בספורט ובלימודיו. הוא היה ילד בוגר לגילו, חרוץ יוזם ודי פרחח. בתיכון למד בכיתת מחוננים וסיפר כי הלימודים באו לו בקלות.

סבי סבל מאנטישמיות, מאד. קרו לו כמה מקרים של אלימות פיזית. סבי היה שחקן הוקי מצטיין. בקנדה משחקים הוקי קרח, זה משחק מאד אלים של בנים חזקים במיוחד. לא היו הרבה יהודים בספורט הזה. החברים מהקבוצה וכמובן מהקבוצה היריבה לא מאד אהבו יהודים...פעם אחת, בעת משחק, ניצלו היריבים את ההזדמנות והיכו את סבי בכוונה, באפו. אפו נשבר. לא מעט פעמים הוא היה מסתבך בקטטות על רקע היהדות שלו. היו מקללים אותו "יהודי מלוכלך" ו"יהודון" או קללות אחרות והוא היה מרביץ כי הוא לא רצה שישפילו אותו ואת היהודים וזה יעבור להם בשקט.

בקנדה סבי מאד אהב ללכת לבית הספר, ועוד יותר אהב לעשות סקי בחורף. החורף בויניפג מאד ארוך ומאד קר, ויש כל הזמן שלג, בכמויות גדולות. בשעות הפנאי רקד סבי, שיחק הוקי, טיפל בחמשת אחיו הקטנים, עבד בחנות של אבא שלו, ומאז גיל 13 תמיד היתה לו חברה צמודה. הוא מאד אהב בנות ובנות אהבו אותו. בגיל 16 הוא כבר בנה בקתות ליד האגם ומכר אותן, כבר אז ראו שהוא הולך להיות קבלן...

סבי היה סטודנט להנדסה בקנדה, וגם שירת בצבא הקנדי. גם שם הוא סבל מיחס לא נעים בשל העובדה שהיה יהודי. כשסיים את לימודי ההנדסה בקנדה, הוא רצה להישלח על ידי הצבא הקנדי לטורקיה, כמו כל חבריו ליחידה. לא הסכימו לשלוח אותו לטורקיה כי הוא יהודי. הוא הרגיש שהוא מקבל יחס אחר. שהוא לא מקבל יחס שווה. לא היתה לסבי פרידה קשה. הוא לא הרגיש שהוא השאיר אחריו דברים חשובים. את מה שהיה חשוב לו הוא לקח איתו, וגם הוא יכול היה לחזור לבקר. סבי יצא לטיול בישראל. ישראל סיקרנה אותו. הוא מאד אהב את מה שהוא ראה. הוא נשאר בארץ. זה היה בשנת 1962. הוא היה בן 22, סבי עלה לארץ לבדו. סבי הרגיש שייך לכאן כיהודי והוא הרגיש מאד קשור לארץ. סבא שלו היה קבור בישראל, בפתח תקווה. ההחלטה לעלות לארץ היתה של סבי בלבד. הוא השאיר מאחוריו את כל משפחתו, הוריו ואחיו ועלה לבדו. כשהוא הגיע לישראל הוא הלך להופעה של להקת הסטודנטים בירושלים, שם הוא ראה את סבתא שלי והתאהב בה. גם זה עזר לו להחליט להישאר...

3. בזמן העלייה, בדרך לארץ

סבי עלה לארץ ב 1962. העלייה שלו היתה באוניה. אונית נוסעים מניו יורק לחיפה. הוא סט מויניפג לניו יורק ושם עלה על האוניה. עשרה ימים ארכה ההפלגה. זו היתה אוניה שהיו עליה חבר'ה צעירים, מאד עליזים והיתה אווירה כיפית מאד. היה אחד שרצה לעשות סרט. הוא רצה שסבי ישחק בסרט אבל הוא לא היה מספיק שזוף בשביל להיות ישראלי בסרט, לכן כל הזמן הוא היה צריך להשתזף. זאת לא אוניית פאר אבל היה מאד כיף. בזמן העלייה עצמה הוא לא הכיר הרבה אנשים, רק בחורה אחת שהוא מאד התיידד איתה. סיפור העלייה של סבי לא דרמטי כמו אנשים שהלכו ברגל במדבר או שהתגנבו בגבול. הוא עשה חיים בהפלגה ולא היה גיבור בכלל.

4. ההסתגלות לחיים בארץ

ישראל היא מדינה ביבשת אסיה. היא המדינה ה-152 בגודלה כאשר יש בה 7,473,052 תושבים, על שטח קטן, היא מהמדינות הצפופות בעולם. יש בה איזורים קרירים יותר ואיזורי מדבר חמים מאד, מאד שונים מקנדה. עיר בירתה של ישראל היא ירושלים. בישראל מדברים עברית וערבית. ישראל היא מדינה דמוקרטית.

לפי דעתי סבי הסתגל לחברה, לתרבות, למנהגים, לשפה, למזג-האוויר, לפרנסה ולמגורים, אבל לא עד הסוף.

הוא הסתגל לחברה כי קיבלו אותו יפה, האנשים למדו להכיר אותו והוא הבין כיצד פועלים בחברה שבישראל. הוא איש מקובל ומכירים אותו הרבה חברי כנסת ושרים, עורכי דין חשובים שופטים וכו'. מבחינת התרבות הוא גם מסתדר בסדר. הוא לא קורא ספרים בעברית, אלא באנגלית, אבל לפעמים הוא קורא ספרים ישראליים מתורגמים לאנגלית, כדי

להכיר את התרבות של ישראל. הוא קורא עיתון בבוקר אנגלית וגם עיתונים בעברית. מבחינת מוזיקה הוא לא ממש הסתגל. הוא מעדיף לשמוע מוסיקה קלאסית ולא כל כך מכיר זמרים ישראלים. הוא הולך לארועי תרבות ישראלים, לתזמורות וקונצרטים של אופרה ולהצגות בעברית. מבחינת מנהגים יהודיים, לא היה לו כל כך מה להסתגל, כי אלו אותם מנהגים כמו שהיו בקנדה. הוא מדליק נרות בשבת, וחוגג את החגים. הוא נוהג ללכת לבית הכנסת ושומר את המסורת של כל החגים. סבי ידע כמובן לדבר לקרוא ולכתוב אנגלית, לא עברית, כשהוא היה קטן הוא למד ב"חדר" אז הוא מבין גם קצת יידיש. כשהוא הגיע לארץ היה לו קשה מאד מאד עם העברית, אבל הוא הסתדר. סבי ידע לקרוא עברית, אך לא לדבר. היום הוא מדבר עברית טובה מאד. יש לו עדיין קצת מבטא, אחרי כל השנים האלה. הוא יודע לכתוב ולקרוא בעברית אבל מעדיף לכתוב באנגלית. יש לו אפילו שגיאות כתיב בעברית, אפילו שהוא איש מאד חכם. אני מצרפת בנספחים את המכתב הראשון שהוא כתב לסבתא שלי בעברית, אחרי שש שנים בארץ. הוא הסתגל מצויין לחברה בכך שתרגם הרבה ובנה בכל מקום, יש לו הרבה חברים חלק בזכותו וחלק בזכות סבתא שלי.

סבי אומר שטוב לו יותר בישראל. הוא משווה את עצמו לאחיו שנשארו בקנדה וחושב שהוא עשה את ההחלטה הנכונה כי החיים שלו יותר טובים מהחיים של האחרים שלו שנשארו שם.

העלייה קידמה את סבי מאד, הוא למד להיות אדם בוגר ועצמאי. הוא היה הראשון לעלות, בעקבותיו שלושה מאחיו עלו, וגם שני חברים. שני אחים חזרו לקנדה, כי הם לא הסתדרו עם ישראל. הם עדיין באים לבקר הרבה בישראל, וגם האחים האחרים שלו. רק אחד מהאחים נשאר בארץ, והוא מתגורר היום בחיפה, ויש לו שלושה ילדים, גם אשתו עולה חדשה ישנה מויניפג. אחד החברים שעלה בעקבותיו גם נשאר בארץ, והוא פרופסור באוניברסיטת בן גוריון בנגב. סבי לא שיכנע אנשים לעלות באופן מיוחד. הוא מאמין שכל אחד עושה את ההחלטות שלו בעצמו. לא שינו את שמו או את שם משפחתו של סבי בעקבות העלייה. גם בקנדה שם החיבה שלו היה אבי (Avie).

סבי היה מאורס, אך לא נשוי, כשהחליט לעלות. ארוסתו היתה גם היא יהודיה מוויניפג, אך לא רצתה לעלות לארץ, ולכן נפרדו. כשהגיע לארץ היה רווק. כל משפחתו היתה בריאה כשעלה לארץ, הוריו ואחיו היו בסדר ולא סבלו מזה שעזב, למרות שהם מאד התגעגעו אליו, כי היה הבכור, כמו המנהיג שלהם. הוא אמנם נפרד מההורים כשעלה לארץ, אבל חזר לבקר בקנדה כל הזמן, וגם הם ביקרו אותו. אמנם ההחלטה שלו על העלייה לארץ לא היתה שלהם, והוא לא ביקש את אישורם, אבל הם סומכים עליו ושמחו על ההחלטה. כשעלה סבי לארץ הוא היה מאד מרוצה, ושמח שהחליט לעלות. הארץ היתה מאד יפה לדעתו. היה לו קל להסתגל לארץ, כי הוא היה צעיר והיה מוכן לשינויים. כאשר סבי הגיע הוא התחבר עם חבורה שהכיר לו בנדוד רחוק וזה עזר לו להתגבר על הזרות. סבי זוכר את קנדה לטובה

ואוהב לבקר שם הרבה. הוא נוסע לשמחות משפחתיות של בני משפחה וחברים. הדבר שהכי שימח את סבי כשעלה לארץ היה לפגוש את סבתי, אשתו, שיחד איתה יש לו היום 15 נכדים, ואני ביניהם.

כשסבי עלה לארץ לא ממש היו לו שעות פנאי, היה לו מעט זמן חופשי כי הוא עבד מאד קשה. רק בסופי שבוע הוא היה מתפנה מעבודתו, ואז בדרך כלל היו מטיילים בארץ. סבתי היא בת הארץ והיא הכירה אותה היטב וסבי אהב לטיל איתה ואחר כך גם עם אמי ודודים שלי, הילדים שלהם.

סבי הסתגל לארץ בעיקר דרך זה שעבד כאן, ישר מההתחלה. אני מצרפת תעודה של עובד בצלמון, שזה חלק מהפרויקט הגדול של בנית המוביל הארצי. סבא שלי עבד שם כמהנדס שכיר כשהוא רק הגיע לארץ. זה לא היה קל אבל לדבריו זה לא קל באף מקום להתחיל משהו חדש. סבי הסתגל למזג האוויר כי לדבריו "מי שמסתגל לחורף של מינוס ארבעים מעלות יכול להסתגל לקיץ של ארבעים מעלות, זה לא הפריע לי בכלל", סבי הוא לא איש מפונק ולא מקטר על כלום, למרות שמזג האוויר מאד שונה.

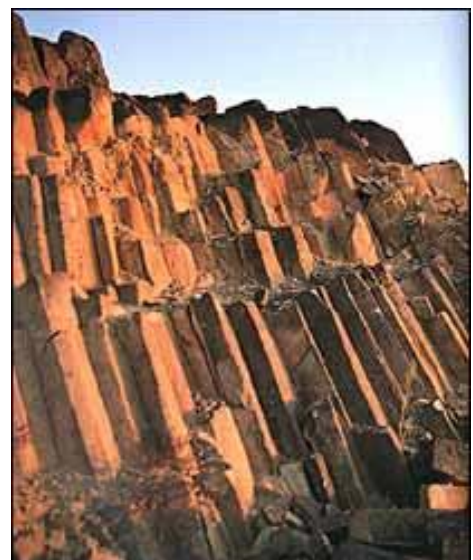
מבחינת הפרנסה סבי מדהים. הוא בא לכאן בלי כלום והיום הוא איש עשיר, והכל בכוחות עצמו. דווקא בזכות היותו עולה חדש, הוא הביא איתו מנהגים עיסקיים מתקדמים יותר ממה שהיו נהוגים בישראל, ובזכות זאת הוא הצליח מאד בעסקים, למשל בתחום הבטיחות בבניה, החברות הישראליות היו מאד לא אחראיות ולא רציניות, ואילו בחברה של סבי השתמשו בצידוד בטיחות מתקדם שבישראל לא שמעו עליו. בגלל שהוא קורא אנגלית והוא איש סקרן הוא מאד מעודכן במה שקורה בעולם. כך הוא מקבל יתרון על פני המתחרים שלו בישראל, שלא ממש מסוגלים ללמוד מהמתרחש בעולם כמוהו. אני מצרפת כתבה ישנה על סבי. מהעיתון בשנת 1993. מאז היו כמובן עוד כתבות עליו אבל בכתבה הזו מצוין בכותרת המשנה שהוא עולה ותיק מקנדה.

לדבריו התנהגו אליו מאד יפה בארץ וקיבלו אותו בסבר פנים יפות. הוא מעולם לא ביקש להנות ממעמד של עולה חדש, לא הלך לאולפן, ותמיד העדיף להתסדר בעצמו בעבודה קשה. בגלל שהוא לא קיבל זכויות של עולה חדש הוא גם לא קיבל עזרה ברכישת דירה. (הלוואת משכנתא). סבי סיפר לי שאחרי מלחמת ששת הימים הוא רצה לבקר בקנדה וביקש להוציא דרכון. במשרד הפנים דרשו ממנו, כתנאי לקבלת הדרכון, שיחזיר את המשכנתא. זה קרה בגלל שהיו הרבה עולים חדשים שבאו לקחת דרכון, ונסעו לחו"ל, ולא חזרו, וגם לא החזירו את ההלוואה. סבי היה צריך להסביר לפקידים שהוא אמנם עולה, ואין לו דרכון ישראלי, אבל הוא לא קיבל כלום מהמדינה ולכן לא צריך להחזיר כלום. בסוף הם השתכנעו והוא נסע לבקר בקנדה. סבי לא למד כאן בתיכון או באוניברסיטה וגם לא שירת כאן בצבא

(רק במילואים) ולכן הוא לא לגמרי "אחד מהחבר'ה". סבי לא מרגיש את עצמו עד היום כישראלי. הוא תמיד מרגיש קצת שונה ואני חושבת שהוא באמת קצת אחר, הוא קנדי יהודי ישראלי. אני משווה אותו לסבתא שלי, היא ישראלית אמיתית שמכירה פה כל פינה והוא פחות.

מעולם לא התחרט סבי על העלייה, ותמיד הוא מרוצה מההחלטה שקיבל. לסבי היו קשיים כלכליים אחרי העלייה. הוא עלה לבד וללא עזרה. קשיים אישיים לא היו לו. הוא הקים עסק, חברת בנייה, שלעיתים היו לה קשיים, אבל אישית הוא לא ידע מחסור. בהתחלה סבי וסבתי חיו בצניעות רבה, לא היתה להם דירה ולא מכונית ולא פינוקים, אבל לאט לאט הם עבדו קשה וברוך השם היום יש להם הכל ובשפע.

העלייה לארץ גרמה לסבי את הדבר הכי טוב- הוא התאהב בסבתי, שרה, ועד היום הם נשואים באושר ועושר. סבי הכי מתגעגע לנימוסי הרחוב בקנדה.

5. סיכום ורפלקציה

היה לי מאוד כיף לכתוב את העבודה. היה מעניין (הכל!) היה מותח, כי הוא סיפר את זה באופן מותח, וקצת מפחיד (כמו הסיפור ששברו לו את האף) אבל תמיד הכול מסתדר. למדתי **המון המון המון** על סבי ועל משפחתי בכלל. גיליתי שסבי עלה לארץ בעקבות טיול ולא מתוך כוונה לעלות כעולה חדש. למדתי שיש לי משפחה שעשתה משהו חשוב לטובת עם ישראל, והיא אפילו קצת מפורסמת... שבזכות סבא רבא שלי יש היום את עמק חפר! דודה שלי בעצם גרה במקום שסבא רבא שלי עזר לקנות.

למדתי שאם אתה רוצה משהו תמיד אתה צריך להשתדל להשיג אותו. זה לא תמיד מצליח אבל תמיד חייבים לנסות. בתהליך הכתיבה הרגשתי נוח לדבר עם סבי גם על נושאים שאולי קצת פחות מענינים אותי, ואחרי שהוא הסביר לי, סבי ראה שהתענינתי מאוד ורצה לספר עוד ואני...בכיף. נהנתי מהכול אבל בעיקר נהנתי מזה שהוא הסבא שלי. הייתי כל כך גאה בו על כול מה שהוא עבר. סבי נורא הרשים אותי על איך שהוא הסתגל לארץ כל כך מהר. איך שהוא הסתגל למזג-האוויר איך שהוא הסתגל לחברה ואיך שאני רואה אותו היום. הוא בן אדם כל כך נפלא נהדר ומקסים ואהוב וזה רק עושה לי נחת ושלוה. כולם אוהבים אותו ומעריכים אותו ואת מה שהוא עושה. בתהליך כתיבת העבודה היה לי קל לראיין את סבא שלי כי הרגשתי איתו נוח מאד. השאלות באו לי בקלות והיה לי קל לרשום את דבריו של סבי. היה לי קשה להפוך את הראיון לעבודה. היה לי קשה לחפש מקורות נוספים היה לי קשה להפוך את הידע שיש לי לעבודה לפי פרקים. חוץ ממה שאני יודעת הייתי רוצה לדעת איך הוא היה נראה כשהיה צעיר, איך השכונה שלו היתה נראית, וכיצד הוא נראה כשעלה לארץ, איך הוא התנהג ואיך הרגיש בתוך הלב ממש. אני חושבת שבפעם הבאה שאבוא לבקר את סבי אסתכל באלבומים הישנים שלו, ואלמד עוד.

מקורות מידע

מקורות מידע:

ביגר גדעון ואח' (2003) **אטלס מסע אחר למדינות העולם**, תל אביב, ספריית מסע אחר.
עמ' 366

: <http://he.wikipedia.org/>

נדלה ביום 26 לאפריל 2011 "שנות ה 60"

נדלה ביום 2 במאי 2011 "חומת ברלין"

נדלה ביום 2 במאי 2011 "גלולות למניעת הריון"

נדלה ביום 2 במאי 2011 "החיפושיות"

<http://hadaram.co.il/protocols.php?act=show&id=8>

נדלה בתאריך שביעי למאי 2011 בנושא "עמק חפר".

ראיון: ארנסון א. סבא שלי, 12 לאפריל 2011

ראיון: שר שלום ר. אמא שלי, 6 למאי 2011

נספחים

מפעל צלמון
מקורות, חברת מים בע"מ

תעודת
כניסה

№ 268

משפחה א.י. נסון שם אביו

מס. תעודת זהות נשוא קצין

מקום העבודה תל אביב

תפקיד א.י. נסון

3.1.62

תאריך חתימת קצין הבטחון

נושא תעודה זו יזכה עצמו זיהוי נוסף
באמצעות, תעודת זיהוי/תעודת קצין צה"ל

1968 13 לדצמבר

לשרלה אסתי ;

צר לי מאוד שהמכתב שרצונו יהיה דפוקה אזה חשבון,
אבל תכנני בזה את מכתבי אהבה שראשון בעברית.

אני אהב אותך.

בכבוד רב

א.י. ארנסון

אברהם ארנסון
ת.ד. 3385
ירושלים.

לכבוד
לשכת הגיוס
ירושלים.

1.3.1965

א.נ.נ.

הנני תושב ארעי בישראל, בעל נתינות קנדית,
נשוי לאשה ישראלית. הנני מהגדם אזרחי לפי מקצועי, שנת לידת
1940. הייתי קצין בהיל ההנדסה של הצבא הקנדי.

אני מעוניין להשתייך ליחידת מילואים בצ.ה.ל. על מנת
שאוכל, בחור יהודי להיות מועיל לארץ בעת הצורך, כל עוד נמצא
אני בארץ.

אודה לכם אם תודיעוני כיצד אוכל להרשם כמתנדב ליחידת
מילואים של היל ההנדסה ועל ידי כך אשתתף באימוני היחידה.

אם תהיו זקוקים להמלצות - עוכל להמציאן לאחר שתודיעוני
על מהותן.

באפיה לתשובתכם.

בכבוד רב,

א. ארנסון